
**ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΠΕΝΟΥ
ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΑΤΡΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΔΡΗΡΟΥ**

15 Δεκεμβρίου 2008

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», Μπουμπουλίνας 30, Τ.Κ. 10682, Αθήνα
www.diazoma.gr / info@diazoma.gr

Δρήρος

Η περιοδεία μας αυτή ξεκίνησε πρωί-πρωί από το Δημαρχείο της Νεάπολης, όπου μας περίμενε ο δήμαρχος Ιεράπετρας, κος Δανέλλης.

Η πρώτη μας στάση ήταν στην αρχαία πόλη της Δρήρου. Η Δρήρος ήταν μια σημαντική αρχαία πόλη της κεντροανατολικής Κρήτης. Βρίσκεται στο βουνό Καδηστός, 2 χιλιόμετρα ανατολικά από τη Νεάπολη. Ιδρύθηκε το 12^ο αι. π. Χ. και άκμασε από τα Γεωμετρικά έως και τα Ελληνιστικά χρόνια. Η ανασκαφή της ξεκίνησε από το 1917 από Έλληνες (Ξανθουδίδη, Μαρινάτο) και Γάλλους αρχαιολόγους.

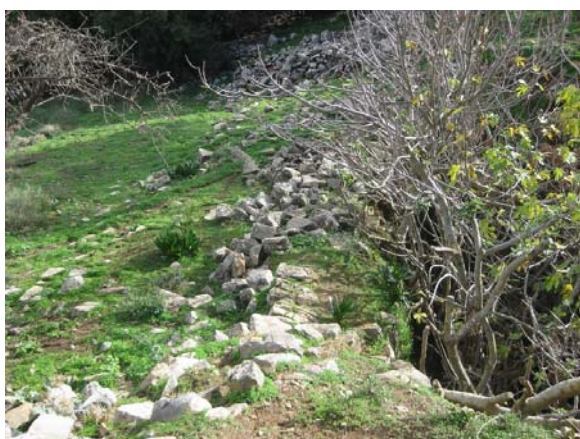

Από αριστερά διακρίνονται οι κ. κ. Βίλλυ Αποστολάκου, Έφορος Αρχαιοτήτων, η αρχαιολόγος Βάσω Ζωγραφάκη, ο πρόεδρος του Διαζώματος, Σταύρος Μπένος, ο δήμαρχος της Ιεράπετρας Μανώλης Μαστοράκης και ο δήμαρχος Χερσονήσου κος Σπύρος Δανέλλης

Η πόλη έγινε γνωστή, όταν το 1855 ανακαλύφθηκε εκεί ένας πεσσός με επιγραφή του τέλους του 3^{ου} αι. π. Χ. στις τέσσερις πλευρές του. Η επιγραφή περιλαμβάνει τον όρκο των 180 εφήβων με την αφοσίωση τους προς την πόλη τους.

Το πιο σημαντικό μνημείο είναι το Δελφίνιον, ο μοναδικός και αρχαιότατος ναός του Δελφίνιου Απόλλωνα, ο οποίος δεσπόζει στην Αγορά. Εδώ ανακαλύφθηκαν τα μοναδικά σφυρήλατα χάλκινα αγάλματα του Απόλλωνα, της Άρτεμης και της Λητούς, που χρονολογούνται στον 7^ο αι. π. Χ. Ο ναός είναι ένας μονόχωρος οίκος με την είσοδο στη στενή βόρεια πλευρά. Στο κέντρο είναι η κτιστή ορθογώνια εσχάρα με δύο βάσεις κιόνων μπροστά και πίσω. Ενδιαφέρον έχουν και το κτιστό θρανίο όπου έστεκαν τα αγάλματα καθώς και ο κεράτινος βωμός που βρέθηκε γεμάτος από τα κέρατα των θυσιασμένων αιγών. Όμοιος βωμός υπάρχει στο ναό του Απόλλωνα στη Δήλο.

Στα μέσα του 8^{ου} αι. π. Χ. διαμορφώθηκε στο κέντρο της πόλης μια τετράγωνη πλατεία, διαστάσεων 30Χ40 μ., **η λεγόμενη Αγορά**. Αυτή έχει στα νότια, δυτικά και ανατολικά 7 σειρές από εδώλια. Πρόκειται για **έναν πρώιμο σχηματισμό χώρου συγκέντρωσης των πολιτών**. Το μόνρφωμα αυτό διατηρείται σήμερα σε κακή κατάσταση.

Απόψεις του αρχαιολογικού χώρου της αγοράς

Ιεράπυτνα

Επόμενη στάση μας ήταν η Ιεράπυτνα. Εδώ μας συνόδευσαν ο Δήμαρχος Μανώλης Μαστοράκης και ο Αντιδήμαρχος Μάνος Μαρκόπουλος. Η παραθαλάσσια Ιεράπυτνα ήταν χτισμένη στην περιοχή Βιγλιά της σημερινής Ιεράπετρας, που διατήρησε το αρχαίο όνομα.

Η στρατηγική της θέση την ανέδειξε σε μεγάλη τοπική δύναμη κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους. Άλλοτε με διπλωματική οδό (Συνθήκες με Κρητικές, αλλά και εκτός Κρήτης πόλεις), και άλλοτε με επιθέσεις εναντίον των εχθρών της κατόρθωσε να κυριαρχήσει σε όλη την ανατολική Κρήτη. Μετά την υποταγή της στους Ρωμαίους το 67π.Χ., η άνθισή της ήταν ακόμη μεγαλύτερη και αναδείχθηκε σε τεράστιο εμπορικό κέντρο.

Από αριστερά διακρίνονται οι Μανώλης Μαστοράκης, Σταύρος Μπένος, Βίλλυ Αποστολάκου και Μάνος Μαρκόπουλος

Οι περιηγητές που επισκέφθηκαν την πόλη από το 16^ο έως και το 19^ο αιώνα ανέφεραν την ύπαρξη δύο θεάτρων, ενός μεγάλου και ενός μικρότερου - αμφιθεάτρου, «ναυμαχίας» και θερμών, αλλά και εντυπωσιακών αρχιτεκτονικών μελών και αγαλμάτων.

Άποψη του κοίλου

Το μεγάλο θέατρο δεν έχει ανασκαφεί, έχει όμως ταυτιστεί με αρχιτεκτονικά κατάλοιπα, που έχουν εντοπιστεί σε ακίνητο στην περιοχή των Βιγλιών, αριστερά στο δρόμο για τη Βιάννο, προς την πλευρά της θάλασσας, όπου εντοπίστηκαν αρκετά τμήματα αγαλμάτων και διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη. Σύμφωνα με μερικούς επιστήμονες η θέση θα μπορούσε να ταυτιστεί και με το αμφιθέατρο.

Αρχιτεκτονικά μέλη θεάτρου

Η πληρέστερη περιγραφή του μεγάλου θεάτρου οφείλεται στον Ονορίο Belli, ο οποίος σε μια επιστολή του προς το Valerio Barbarano από τα Χανιά το 1856 αναφέρει ότι ήταν λαξευμένο στο βουνό και πως η σκηνή του ήταν πλούσια διακοσμημένη με κίονες, θριγκούς και άλλα διακοσμητικά στοιχεία, ενώ εκθειάζει τα θαυμάσιες κατασκευής κιονόκρανα. Από το Belli σώζεται και το μοναδικό σχέδιο του μεγάλου θεάτρου της Ιεράπυτνας.

Στα μέσα του 19^{ου} αι. ο Spratt εντόπισε το θέατρο, το οποίο ήταν πια ελάχιστα ορατό και μετρώντας το, βρήκε ότι είχε διάμετρο 154 πόδια. Ανέφερε ακόμη ότι ήταν σκαμμένο εν μέρει σε ύψωμα, δίπλα από ένα χείμαρρο και έβλεπε προς τα ανατολικά. Θεωρεί ότι κάποια από τα αγάλματα μεταφέρθηκαν στη Βενετία.

Ο Spratt κατάφερε να εντοπίσει και το αμφιθέατρο που περιγράφει ο Belli, στα δυτικά του μεγάλου θεάτρου και πολύ κοντά σ' αυτό. Είχε κτιστεί μεταξύ δύο λόφων και για να σχηματιστεί το ελλειπτικό σχήμα φτιάχτηκαν πλάγιο ελεύθεροι τοίχοι υποστηριζόμενοι από έξι αντηρίδες. Μεταξύ των αντηρίδων βρίσκονταν οι κλίμακες.

Σε προπολεμικές φωτογραφίες είναι ορατά στο ακίνητο, όπου τοποθετείται το μεγάλο θέατρο, ερείπια σε αρκετό ύψος, που όμως ανατινάχτηκαν, σύμφωνα με μαρτυρίες, από το στρατό Κατοχής κατά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Η περιοδεία μας ολοκληρώθηκε το βράδυ της ίδιας ημέρας με την καθιερωμένη ανοιχτή εκδήλωση, με θέμα: «Οι καλύτεροι φρουροί των μνημείων είναι οι πολίτες». Στην εκδήλωση αυτή ο δήμαρχος Μανώλης Μαστοράκης δήλωσε ότι ο Δήμος είναι πρόθυμος να συμβάλει οικονομικά και με τη διάθεση ανθρώπινου δυναμικού για την πραγματοποίηση των εργασιών αποκάλυψης του θεάτρου.

